

[A. C. Meyer.]

dig at føre dette Projekt i sikker Havn her i Folketinget, men maatte finde sig i, at det blev henlagt i Landstinget. Tanken om en Dobbeltscene har altsaa været saa langt fremme, at et Forslag derom har været vedtaget af Folketinget, og det forekommer mig ogsaa at være en Løsning, der i alt Fald er bedre end den bestaaende Ordning. Den bestaaende Ordning er den uheldigste, der tænkes kan. Det fremgaar af Udtalelser baade i Rigsdagen, der giver Udtryk for Beklagelse over Underskuddet, af Udtalelser fra Kunstnere, der paa nært Hold har haft Lejlighed til at se, hvorledes den daglige Drift former sig, og hvad Kunstens Kaar til daglig er, endelig af Udtalelser overhovedet fra alle dem, der beskæftiger sig med Bygningens hele Indretning og med de tre Kunstarters Samvirke, at den bestaaende Ordning er umulig.

Naar man nu her møder med et Forslag, ifølge hvilket Radiofonien og Skuespil-kunsten knyttes sammen, saa vil jeg overfor Udtalelser, der nys fremkom, sige, at jeg synes ikke, man behøver at beklage Radiofonien; den faar, hvad den skal have, af en god Lejer og kan i øvrigt haabe paa at opnaa alle de Fordele, Radiolytterne — saaledes som den foregaaende ærede Taler omtalte — mener at have Krav paa. Jeg mener dog, at man ogsaa kan se paa Sagen fra et lidt andet Synspunkt, at man nemlig i Betragtning af Sagens Vigtighed kan gøre Krav paa et vist Storsind hos Radiolytterne, saaledes at Radiolytterne virkelig gav en Haandsrækning, ydede et Offer med Hensyn til denne Sag, selv om det maaske smertede lidt, fordi man mente først og fremmest at have Krav paa personlige Fordele for sig selv. Et saadant Storsind vilde, synes det mig, være et ægte nationalt Udtryk for, hvad vi skylder hinanden. Der kan altsaa være Tale om et Offer fra Radiolytternes Side, men dog nok, synes jeg, i en lidt ringere Grad i denne Forbindelse. Selv om det ærede Medlem Hr. Ibsen efter det ærede Medlem Hr. H. C. Hansens Udtalelser var lidt vel skrap overfor Lytterne, saa er jeg nemlig enig med ham i, at Radiolytterne skal vel nok have, hvad de har Krav paa, for de betaler derfor, men man maa heller ikke være alt for sentimental i saa Henseende. Skafter man de bedst mulige Vilkaar for Radiolytterne, saa har man gjort, hvad man skal, og giver de saa deres, i øvrigt indirekte, Bidrag til Kunstens Fremme, gennem det foreliggende Projekts

Løsning, ja, saa har de ogsaa gjort, hvad de burde som gode danske Mænd.

Der er imidlertid et Omraade, som man efter min Mening endnu ikke har berørt synderligt, naar man taler om det kongelige Teaters Fremtid. Thi jeg er enig med dem, der mener, at man i et kommende Udvalg skal beskæftige sig i al Almindelighed med det kongelige Teaters Forhold og kræve disse ordnede fra Grunden af, og saa maa man beskæftige sig med Forhold, der gaar saa langt tilbage som til Enevældens Dage. Det kongelige Teaters hele Administration og de Vilkaar, under hvilke det fører sit Liv, er en Rest af Enevælden, et Stykke Bureaukrati, der ganske modsiger de almindelige demokratiske Principper, man søger at gøre gældende overfor en Forretning af denne Art. Nu bliver det vel sagt om Demokratiet, at hvor mange skal regere, kan det let gaa galt i Stedet for godt, men saaledes opfatter jeg ikke Demokratiet. Jeg mener, at Demokrati kan godt fostre Villier og Kræfter, der er i Stand til at føre et saadant Foretagende igennem til Held for Kunstens Udøvere og til Held for sig selv. Men saaledes er det ikke med det kongelige Teater. Det er maaske den sidste Rest, der er tilbage af en Enevælde, hvor man regerer bureaukratisk, uden at Staten har anden Opgave og anden Pligt end den at betale Underskuddet. Der blev brugt meget stærke Ord, da Lovforslaget om Dobbeltscene var for sidst — de er vistnok brugt tidt, de samme stærke Ord —, om Mangel paa Forstaaelse af, hvad der baader Teatrets Økonomi og Teatrets Kunst. Det vilde være ganske ubilligt, om man rettede den Anklage mod en enkelt Mand. Den enkelte Direktør vil være ganske ude af Stand til at overskue et Omraade som dette og være teaterkyndig paa alle Omraader, Skuespillets, Operaens og Ballettens, disse tre Kunstarter, som jeg for mit Vedkommende absolut ikke ønsker skilt. Jeg mener f. Eks., naar man taler om Operaen, at Musikken har saa stor og indgribende en Betydning for et Folks Kulturstade, at jeg, sammenlignende Operaen med Skuespillet for Øjeblikket, vilde mene, at Operaen øvede en større Indsats til Fremme af Kulturen end Skuespillet, desværre, maa man sige, for Skuespillet, som burde være det førende og bærende i vor Kunst. Herhjemme er det desværre ikke altid saaledes, hvorimod Operaen har det Fortrin, at den i Regelen møder med de tiltrækkende store udenlandske Musikdramaer, der ogsaa herhjemme kan være nogenlunde sikre paa